

ΤΑ ΓΑΝΟΧΩΡΑ

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπετεύχθη διὰ τὸν μουχτάρην τῆς Χώρας, δυστυχῶς, δὲν ἐγένετο κατορθωτὸν δι' ἓνα αὐτοῦ κῆ τοῦρκον ἐκ Μηλίου, ὅστις μὴ δυνηθεὶς νὰ διαπεραιωθῇ εἰς Ἀσίαν, ἐφονεύθη εἰς τὸ Ντερβένι παρὰ νεοχωριτῶν καὶ αὐδημιωτῶν, συμπράτοντος καὶ ἐνὸς βουλγάρου στρατιώτου. Τότε μόλις ἤρχισαν βούλγαροι στρατιῶται ἱππεῖς, ἀδειοῦχοι φαίνεται, νὰ ἐκδράμουν σποραδικῶς εἰς τὰ χωρία καὶ νὰ ἐπιστρέφουν αὐθιμερὸν εἰς Ραιδεστόν. Τόσον δὲ τὸ ἐγκλημα καθίσταται ἀπεχθέστερον, διότι λέγεται ὅτι αἰτία τοῦ φόνου ὑπῆρξαν αἱ τριάκοντα λίραι ἃς ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ τὸ θῦμα.

Ἐκ τῆς ἀργοπορίας αὐτῆς τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν, νὰ καταλάβωσι τὰ χωρία, ἐπηκολούθησε γενικωτέρα ἀναρχία καὶ οἱ πληθυσμοὶ τῶν τε Γανοχώρων καὶ ἄλλων ἐλληνικῶν χωρίων τοῦ κάμπου ἐπεδόθησαν εἰς λεηλασίας τουρκικῶν χωρίων. Ἡ σάσις αὐτῇ τῶν βουλγάρων δὲν ἀποκλείεται νὰ ἦτο σκόπιμος, διότι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των ὅτι οἱ πληθυσμοὶ τῆς παραλίας ἦσαν καθ' ὁλοκληρίαν ἐλληνικοί, ἐγκατέλειψαν αὐτοὺς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν τούρκων, ἵνα ἐξοντιωθοῦν οὕτω ἀσφαλῶς καὶ νομίμως.

Ἀλλὰ πλὴν τινων ἐκ τούτου χωρίου Ἰντσέκιοῦ φονευθέντων καθ' ὁδόν, ἐπιστρέφοντες ἐκ Μαλγάρων εἰς τὸ χωρίον των, τὴν ἐποχὴν αὐτὴν δὲν ὑπάρχουν ἄλλα θύματα ἐκ τῶν Γανοχώρων καὶ τῶν παρακειμένων αὐτοῖς ἐλληνικῶν χωρίων.

Ἡ λεηλασία ἦτο μεγάλη εἰς ζῶα. Κατὰ νοπάδια πρόβατα καὶ βόες μετεφέροντο εἰς Αὐδήμιον, ὅπου ἦτο τὸ κέντρον τῆς ἀνταρσίας, καὶ ἐσφάζοντο, ἐξευτελισθείσης ὁλοσχερῶς τῆς τιμῆς τοῦ κρέατος. Πέντε καὶ τέσσαρα γρόσια ἐπωλεῖτο ὁλόκληρον πρόβατον.

Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ διαρκέσασα ἓνα μῆνα περίπου διηρέθη εἰς δύο περιόδους καὶ σώζονται μέχρι σήμερον αἱ ὀνομασίαι αὐτῶν: «Τὰ φευγάκια» καὶ «Τὸ γιάγμα».

Ἀργότερον, μετὰ τὴν συναφθεῖσαν τὴν 20ὴν Νοεμβρίου ἀνακωχὴν τῶν βαλκανικῶν κρατῶν, πλὴν τῆς Ἑλλά-

δος, μετὰ τῆς Τουρκίας ἐγένετο ἡ κατάληψις τῶν χωρίων παρὰ τῶν βουλγάρων μέχρι τῆς Χώρας.

Ἰσχυρὰ τμήματα στρατοῦ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰ χωρία, ὑπεχρεώθησαν δὲ οἱ κάτοικοι νὰ παράσχωσι στέγην εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ἀξιωματικούς, φιλοξενήσαντες αὐτοὺς ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των.

Ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ταγμάτων ἄτινα κατέλαβον τὰ Γανόχωρα ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Μακεδονικοῦ νομιτάτου Πρωτογέωφ. Εἰς ἕκαστον δὲ χωρίον ἐγκατεστάθη ἀνὰ ἓν τάγμα, καὶ ἐγένετο ὁριὸν, μέχρι τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1913, τὸ ρεῦμα τὸ μετὰξὺ Μυριοφύτου καὶ Χώρας.

Οἱ πληθυσμοὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὰ χωρία των, πολλοὶ δὲ βούλγαροι, ἰδίως οἱ ἀξιωματικοί, ἐγνώριζον τὴν ἐλληνικὴν, πολλοὶ δὲ γανοχωρίται τὴν βουλγαρικὴν, καὶ ἐν ἀρχῇ μία ἐγκαρδιότης ἀνεπτύχθη μετὰ τῶν κατοίκων καὶ τῶν νέων κατακτητῶν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς παραγωγῆς πολλῶν οἴνων καὶ οἰνοπνευματωδῶν τῶν Γανοχώρων, οἱ βούλγαροι μετ' ἰδιαζούσης χάριτος ἐπεδόθησαν εἰς τὴν οἰνοποσίαν, μεγάλη δὲ κίνησις τοῦ ἐμπορίου τῶν οἴνων ἐπηκολούθησε καὶ ὠφελήθησαν πολὺ ἐκ τούτου οἱ κάτοικοι, διότι εἶχον μεγάλας παρακαταθήκας τοῦ εἴδους τούτου. Ἐγένοντο καὶ ἔκτροπά τινα ἐκ μέρους τῶν στρατιωτῶν, ἰδίως ἐν Γάνφ, μικροκλοπαὶ καὶ ἄλλα, τοῦτο ὅμως εἶναι ἀναπόφευκτον εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Γενικῶς οἱ κάτοικοι τῶν Γανοχώρων ὠφελήθησαν.

Εἰδὼ θὰ ἔπρεπε νὰ σταματήσωμεν τὴν ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων ποὺ ἔλαβον χώραν εἰς τὰ Γανόχωρα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, διότι ἀρχομένης ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου ἱστορίας περὶ Ἀνατολικῆς Θράκης, τμήμα τῆς ὁποίας εἶναι τὰ Γανόχωρα, κατ' ἀνάγκην θὰ περιληφθοῦν καὶ τὰ γεγονότα αὐτὰ εἰς τι κεφάλαιον τῆς ἐν λόγῳ ἱστορίας. Λόγῳ ὅμως τῆς στενότητος τοῦ χώρου μας θὰ ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ἡ σειρὰ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν, διὸ καὶ θὰ συνεχίσωμεν τὸ παρὸν ἀνάγνωσμα, ἱκανοποιούντες οὕτω καὶ ἀπαίτησιν τῶν φίλων μας.

2-1-1913
ΑΘ.
My/L
1937

Ἐτη δέκα σχεδὸν διήρκεσεν ἡ δυσφόρητος αὕτη κατάστασις, ἐν τῇ διαρκείᾳ δ' αὐτῶν ἀπέστελλον οἱ δυστυχεῖς ἀγιορεῖται κατὰ περιόδους ἐκτὼ ἀδελφοῦς αὐτῶν, ὡς ὁμήρους τῆς πίστεως τῶν βασιλεύων χριστιανῶν, εἰς τὸ «βασίλειον κράτος». Μετὰ τὸν ἀπαγχονισμόν πατριάρχου καὶ μητροπολιτῶν καὶ προκρίτων καὶ ἐργατῶν, ἐκρατοῦντο τέσσαρες τοῦλάχιστον ἀρχιερεῖς φυλακισμένοι, δῆλα δὲ περιωρισμένοι, ὅμηροι πίστεως καὶ αὐτοὶ, ὡς ἐκρατοῦντο καὶ σέρβου, οἷονεῖ τινες ἐγγυηταὶ τῆς σερβικῆς πίστεως. Ὑπ' ὅψιν μου ἔχω ἐπιστολὴν τῶν ἐν Κωνσταντινπόλει περιωρισμένων, γραφόντων τῇ 1824, κατὰ φεβρουάριον, εἰς τοὺς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει καὶ ζητούντων ἵνα σταλῶσιν ἐκτὼ νέοι ἐγγυηταὶ τῆς πίστεως, εἰς ἀντικατάστασιν αὐτῶν, ἀρκετὸν καιρὸν διαμεινάντων «εἰς τὸ ὀτζάκι τοῦ μπροσταντζήμπασα». Φαίνεται δὲ ὅτι ἄλλοι μοναχοὶ, ὅμηροι καὶ αὐτοὶ τῆς εἰς τὸ «ὕψηλὸν ντοβλέτι» ἀφροσύσεως, ἔμενον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἐδανείζοντο χρηματικὰ ποσὰ παρά τινος Σπαντωνῆ, ἐπὶ τόκῳ δὴθεν ἐλαττω.

Διότι ἦτο μὲν ἐλαφρὸς, ἀλλ' ὁ Σπαντωνῆς εἶχεν ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ἐνέχυρον κτήματά τινα μοναστηριακὰ ἐν Βλαχίᾳ καὶ Μολδαυίᾳ, λαμβάνων ἀρκετὰς ἀπ' αὐτῶν προσόδους, καὶ φρονῶν ὅτι ὁ τόκος τοῦ ποσοῦ τοῦ δανεισθέντος ἀνήρχετο κατ' ἔτος εἰς 50 καὶ 60 τοῖς ἑκατόν.

Ἐδανείζοντο δὲ πολλὰ καὶ πολλῶν ἵνα χορηγῶσιν εἰς τοὺς πούρκους, ἐνῷ ἔχω τοῦ Ἀγίου Ὄρους ἔμενον ἀγιορεῖται ζῶντες ἡσύχως, ὧν ἔξαιτοῦνται τὴν ὕλην συναντίληψιν οἱ μένοντες ἐν Ἀγίῳ Ὄρει, συκοφαντούμενοι καὶ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον ὡς πρὸς ἀλλήλους δι' ἑστάμενοι καὶ καταδιώκοντες ἀλλήλους, ἰδίως δὲ ὡς ἀντιμαχόμενοι δυνατώτερον οἱ βατοπεδηνοὶ πρὸς τοὺς ἰηρίτας. Ὑψίσταστο δὲ καὶ πολλὰ δεινὰ, βιαιοπραγίας, αἰκισμούς, φόνους, ἐκ μέρους ἔχι τούρκων, ἀλλ' ἐλλήνων, δὴθεν χριστιανῶν, ὡς θὰ ἴδωμεν ἄλλοτε.

Μανουὴλ Ἰω. Γεδεών
ἀκαδημαϊκός

ΣΥΛΛ. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ὁ παλαίμαχος Σύλλογος τῶν Μεσαιωνικῶν Γραμμάτων, διατελὼν πάντοτε ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀκαμάτου ἀρχοντος Μεγάλου Χαρτοφύλακος κτλ. κ. Μ. Ἰω. Γεδεών, μόνος ἐκ τῶν ἐλληνικῶν

ἐν Ἀνατολῇ ἐπιστημονικῶν σωματείων, γεραίρων τὴν μνήμην τῶν εὐκλεῶν καὶ ἐνδόξων προγόνων μας καὶ τῶν προσοπιστῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἰσεβόντων αὐτοκρατόρων μας, εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ ὁργανώσῃ σειρὰν δημοσίων μαθημάτων καὶ ἐορτῶν ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρείᾳ καὶ εἰς τοὺς συνοικισμοὺς ἐπὶ τῇ 1600ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας Μ. Κωνσταντίνου.

Οὕτω ὁμίλησαν μέχρι σήμερον περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Μ. Κωνσταντίνου ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Γεδεών, ὁ καθηγητὴς κ. Ἀδαμάντιος Διαμαντόπουλος, θὰ ὁμιλήσουν δὲ ο. κ. Κ. Φιλανδρός, δῆμαρχος Ἀγίου Γεωργίου, ὁ ἀρχιεπίσκοπος κ. Δημήτρ. Χέλμης «περὶ τῶν κτισμάτων τοῦ Μ. Κωνσταντίνου», οἱ καθηγηταὶ κ. κ. Σωτήριος Ἰγγλέσης καὶ Β. Ἐξαρχος, ἡ δὲ ἑστὶς Ἀλεξάνδρα Τριανταφύλλου θὰ ὁμιλήσῃ εἰς Παρισίους, καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἐλληνισμὸς καὶ ὁ ὁρθόδοξος χριστιανισμὸς ἀποτίει τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς εἰς τὸν μέγαν αὐτοῦ προστάτην.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ

Ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας τὸ ἀποκάμωμα, Χριστέ!
γυναικα αὐτῇ, π' ἀφέθηκε στὴν ταπεινή της μοῖρα—
μ' ἔνα καινούργιο αἶσθημα οἷή στείρα της
[ψυχῇ,
σοῦ φέρνει στὸ λαγῆνι της τὰ διαλεχτά της
[μῦθρα.

Καὶ τὴν κυκλῶνει ἀφ' ἑγγάρα μιὰ νύχτα σκοτεινὴ
κι' ἀναφτεριάζει ἡ σκέπη της στῆς ἀμαρτίας
[τὴν κλίνη,
κι' ὀνειράτα τριγύρω της ἀκολουθοῦν θαμπά,
κι' ἔρχεται ταπεινὸ φρόνη τὰ πόδια σου
[νὰ πλύνῃ.

Καὶ νάτῃ ἐμπρός σου ἀμίλητη μὲ ξέπλεκα
[μαλλιά,
καὶ γύρω της σαρκάσματα μιὰ κονιστωδία
[π' ἀφίρει.
μὰ κείνη τ' ἄγια πόδια σου σκομπρίζει μὲ φιλιὰ
καὶ κάθε γλυκοφίλημα σ' Ἐσέ, τῆς ἀπαλύνει

τὸν θλιβερό τὸν πονο τῆς ποῦ κρύβει
[στὴν ψυχῇ,
καὶ κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα σου ποῦ δείχνει
[καλωσύνη,
νοιώθει τὴν ἀμαρτία της νὰ φεύγῃ μακριά,
καὶ τὰ μεγάλα μάτια της ποῦ ἐκφράζουν
[τὴν ὀδύνη

σιγὰ-σιγὰ ἀναδύνουνε σ' ἕνα καινούργιο φῶς!
Κύριε, σ' ἄνομη ψυχῇ, ποῦ τάραξαν οἱ πόθοι
ἀκολασίας, τὸν θεῖο λόγο ἔσπειρες Ἐσὺ
κ' ἡ ἀμαρτωλὴ ἐσώθη . . .

Ἰωάννης Φλιάσιος

ΤΑ ΓΑΝΟΧΩΡΑ

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπετεύχθη διὰ τὸν μουχτάρην τῆς Χώρας, δυστυχῶς, δὲν ἐγένετο κατορθωτὸν δι' ἓνα ἀτυχή τοῦρκον ἐκ Μηλίου, ὅστις μὴ δυνηθεὶς νὰ διαπεραιωθῇ εἰς Ἀσίαν, ἐφονεύθη εἰς τὸ Ντερβένι παρὰ νεοχωριτῶν καὶ αὐδημιωτῶν, συμπράκτοντος καὶ ἐνὸς βουλγάρου στρατιώτου. Τότε μόλις ἤρχισαν βούλγαροι στρατιῶται ἱππεῖς, ἀδειοῦχοι φαίνονται, νὰ ἐκδράμουν σποραδικῶς εἰς τὰ χωρία καὶ νὰ ἐπιστρέφουν αὐθημερὸν εἰς Ραιδεστόν. Τόσον δὲ τὸ ἐγκλημα καθίσταται ἀπεχθέστερον, διότι λέγεται ὅτι αἰτία τοῦ φόνου ὑπῆρξαν αἱ τριάκοντα λίραι ἃς ἔφερε μεθ' ἐαυτοῦ τὸ θῦμα.

Ἐκ τῆς ἀργοπορίας αὐτῆς τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν, νὰ καταλάβωσι τὰ χωρία, ἐπηκολούθησε γενικωτέρα ἀναρχία καὶ οἱ πληθυσμοὶ τῶν τε Γανοχώρων καὶ ἄλλων ἐλληνικῶν χωρίων τοῦ κάμπου ἐπεδόθησαν εἰς λεηλασίας τουρκικῶν χωρίων. Ἡ σκιά αὐτῆ τῶν βουλγάρων δὲν ἀποκλείεται νὰ ἦτο σκόπιμος, διότι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των ὅτι οἱ πληθυσμοὶ τῆς παραλίας ἦσαν καθ' ὁλοκληρίαν ἐλληνικοὶ, ἐγκατέλειψαν αὐτοὺς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν τούρκων, ἵνα ἐξοντωθῶν οὕτω ἀσφαλῶς καὶ νόμιμως.

Ἀλλὰ πλὴν τινων ἐκ τοῦ χωρίου Ἰντσέκιοῦ φονευθέντων καθ' ὁδόν, ἐπιστρέφοντες ἐκ Μαλγάρων εἰς τὸ χωρίον των, τὴν ἐπὶ τὴν αὐτὴν δὲν ὑπάρχουν ἄλλα θύματα ἐκ τῶν Γανοχώρων καὶ τῶν παρακειμένων αὐτοῖς ἐλληνικῶν χωρίων.

Ἡ λεηλασία ἦτο μεγάλη εἰς ζῶα. Κατὰ κοπάδια πρόβατα καὶ βόες μετεφέροντο εἰς Αὐδήμιον, ὅπου ἦτο τὸ κέντρον τῆς ἀνταρσίας, καὶ ἐσφάζοντο, ἐξευτελισθείσης ὁλοσχερῶς τῆς τιμῆς τοῦ κρέατος. Πέντε καὶ τέσσερα γρόσια ἐπωλεῖτο ὁλόκληρον πρόβατον.

Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ διαρκέσασα ἓνα μῆνα περίπου διηρέθη εἰς δύο περιόδους καὶ σώζονται μέχρι σήμερον αἱ ὀνομασίαι αὐτῶν: «Τὰ φευγάκια» καὶ «Τὸ γιάγμα».

Ἀργότερον, μετὰ τὴν συναφθεῖσαν τὴν 20ὴν Νοεμβρίου ἀνακαυχὴν τῶν βαλκανικῶν κρατῶν, πλὴν τῆς Ἑλλά-

δος, μετὰ τῆς Τουρκίας ἐγένετο ἡ κατάληψις τῶν χωρίων παρὰ τῶν βουλγάρων μέχρι τῆς Χώρας.

Ἰσχυρὰ τμήματα στρατοῦ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰ χωρία, ὑπεχρεώθησαν δὲ οἱ κάτοικοι νὰ παράσχωσι στέγην εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ἀξιωματικούς, φιλοξενήσαντες αὐτοὺς ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ταγμάτων ἄτινα κατέλαβον τὰ Γανόχωρα ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Μακεδονικοῦ κοιμητῆτου Πρωτογέρωφ. Εἰς ἕκαστον δὲ χωρίον ἐγκατεστάθη ἀνὰ ἓν τάγμα, καὶ ἐγένετο ὄριον, μέχρι τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1913, τὸ ρεῦμα τὸ μεταξὺ Μυριοφύτου καὶ Χώρας.

Οἱ πληθυσμοὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὰ χωρία των, πολλοὶ δὲ βούλγαροι, ἰδίως οἱ ἀξιωματικοί, ἐγνώριζον τὴν ἐλληνικὴν, πολλοὶ δὲ γανοχωρίται τὴν βουλγαρικὴν, καὶ ἐν ἀρχῇ μία ἐγκαρδιότης ἀνεπτύχθη μεταξὺ τῶν κατοίκων καὶ τῶν νέων κατακτητῶν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς παραγωγῆς πολλῶν οἴνων καὶ οἰνοπνευματωδῶν τῶν Γανοχωρῶν, οἱ βούλγαροι μετ' ἰδιαζούσης χαρᾶς ἐπεδόθησαν εἰς τὴν οἰνοποσίαν, μεγάλη δὲ κίνησις τοῦ ἐμπορίου τῶν οἴνων ἐπηκολούθησε καὶ ὠφελήθησαν πολὺ ἐκ τούτου οἱ κάτοικοι, διότι εἶχον μεγάλας παρακαταθήκας τοῦ εἴδους τούτου. Ἐγένοντο καὶ ἐκτροπά τινα ἐκ μέρους τῶν στρατιωτῶν, ἰδίως ἐν Γάνφ, μικροκλοπαὶ καὶ ἄλλα, τοῦτο ὅμως εἶναι ἀναπόφευκτον εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Γενικῶς οἱ κάτοικοι τῶν Γανοχωρῶν ὠφελήθησαν.

Ἐδῶ θὰ ἔπρεπε νὰ σταματήσωμεν τὴν ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων ποὺ ἔλαβον χώραν εἰς τὰ Γανόχωρα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, διότι ἀρχομένης ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου ἱστορίας περὶ Ἀνατολικῆς Θράκης, τμήμα τῆς ὁποίας εἶναι τὰ Γανόχωρα, κατ' ἀνάγκην θὰ περιληφθῶν καὶ τὰ γεγονότα αὐτὰ εἰς τι κεφάλαιον τῆς ἐν λόγω ἱστορίας. Δόγω ὅμως τῆς στενότητος τοῦ χώρου μας θὰ ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ἡ σειρὰ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν, διὸ καὶ θὰ συνεχίσωμεν τὸ παρὸν ἀνάγνωσμα, ἱκανοποιούντες οὕτω καὶ ἀπαίτησιν τῶν φίλων μας.

2-1/2
ΑΘ.
Myl
1937

Ἐτη δέκα σχεδὸν διήρκεσεν ἡ δυσφύ-
ρητος αὕτη κατάστασις, ἐν τῇ διαρκείᾳ
δ' αὐτῶν ἀπέστελλον οἱ δυστυχεῖς ἀγιο-
ρεῖται κατὰ περιόδους ὁκτὼ ἀδελφοὺς αὐ-
τῶν, ὡς ὁμήρους τῆς πίστεως τῶν βασι-
δῶν χριστιανῶν, εἰς τὸ «βασίλειον κρά-
τος». Μετὰ τὸν ἀπαγχονισμὸν πατριάρχου
καὶ μητροπολιτῶν καὶ προκρίτων καὶ ἐρ-
γατῶν, ἐκρατοῦντο τέσσαρες τοῦλάχιστον
ἀρχιερεῖς φυλακισμένοι, δῆλα δὴ περιορι-
σμένοι, ὅμηροι πίστεως καὶ αὐτοὶ, ὡς ἐ-
κρατοῦντο καὶ σέρβοι, οἵονεῖ τινες ἐγγυη-
ταὶ τῆς σερβικῆς πίστεως. Ἰπ' ὅψιν μου
ἔχω ἐπιστολὴν τῶν ἐν Κωνσταντινὸς πό-
λει περιορισμένων, γραφόντων τῇ 1824,
κατὰ φεβρουάριον, εἰς τοὺς ἐν Ἀγίῳ Ὁ-
ρει καὶ ζητούντων ἵνα σταλῶσιν ὁκτὼ νέοι
ἐγγυηταὶ τῆς πίστεως, εἰς ἀντικατάστα-
σιν αὐτῶν, ἀρκετὸν καιρὸν διαμεινάντων
«εἰς τὸ ὁτζάκι τοῦ μπισταντζήμπαση».
Φαίνεται δὲ ὅτι ἄλλοι μοναχοὶ, ὅμηροι καὶ
αὐτοὶ τῆς εἰς τὸ «ὕψηλὸν ντοβλέτι» ἀπο-
σιώσεως, ἔμενον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου
ἐδανείζοντο χρηματικὰ ποσὰ παρὰ τινος
Σπανωνῆ, ἐπὶ τόκῳ δὴθεν ἐλαττωθῶν.
Διότι ἦτο μὲν ἐλαφρὸς, ἀλλ' ὁ Σπαγῶν
νῆς εἶχεν ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ἐνέ-
χυρον κτήματά τινα μοναστηριακὰ ἐν
Βλαχίᾳ καὶ Μολδαυίᾳ, λαμβάνων ἀρκε-
τὰς ἀπ' αὐτῶν προσόδους, καὶ φράζων ὅτι
ὁ τόκος τοῦ ποσοῦ τοῦ δανεισθέντος ἀ-
νῆρκετο κατ' ἔτος εἰς 50 καὶ 60 τοῖς ἐκατόν.
Ἐδανείζοντο δὲ πολλὰ παρὰ πολλῶν
ἵνα χορηγῶσιν εἰς τοὺς τούρκους, ἐνῷ ἔ-
ξω τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἔμενον ἀγιορεῖται
ζῶντες ἡσύχως, ὧν ἔξαιτοῦνται τὴν ὕλι-
κὴν συναντίληψιν οἱ μένοντες ἐν Ἀ-
γίῳ Ὁρει, συκοφαντούμενοι καὶ πρὸς τὸ
Πατριαρχεῖον ὡς πρὸς ἀλλήλους διίστά-
μενοι καὶ καταδιώκοντες ἀλλήλους, ἰδίως
δὲ ὡς ἀντιμαχόμενοι δυνατότερον οἱ βα-
τοπεδῆνοί πρὸς τοὺς ἰβηρίτας. Ἰφίσταντο
δὲ καὶ πολλὰ δεινὰ, βαιοπραγίας, αἰκλι-
σμοὺς, φόνους, ἐκ μέρους ὅχι τούρκων,
ἀλλ' ἐλλήνων, δὴθεν χριστιανῶν, ὡς θὰ ἴ-
δωμεν ἄλλοτε.

Μανουὴλ Ἰω. Γεδεών
ἀκαδημαϊκὸς

ΣΥΛΛ. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ὁ παλαιάμαχος Σύλλογος τῶν Μεσαιωνι-
κῶν Γραμμάτων, διατελὼν πάντοτε ὑπὸ
τὴν προεδρίαν τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀκαμά-
του ἀρχοντος Μεγάλου Χαρτοφύλακος κτλ.
κ. Μ. Ἰω. Γεδεών, μόνος ἐκ τῶν ἐλληνικῶν

ἐν Ἀνατολῇ ἐπιστημονικῶν σωματείων, γε-
ραίων τὴν μνήμην τῶν εὐκλεῶν καὶ ἐνδό-
ξων προγόνων μας καὶ τῶν προασπιστῶν
τῆς χριστιανικῆς πίστεως εὐσεβῶν αὐτο-
κρατῶρων μας, εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ
δεγανώσῃ σειρὰν δημοσίων μαθημάτων καὶ
ἐορτῶν ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρείᾳ καὶ
εἰς τοὺς συνοικισμοὺς ἐπὶ τῇ 1600ῃ ἐπε-
τείῳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς Βυ-
ζαντινῆς Αυτοκρατορίας Μ. Κωνσταντίνου.

Οὕτω ὤμιλησαν μέχρι σήμερον περὶ τοῦ
ἔργου τοῦ Μ. Κωνσταντίνου ὁ πρόεδρος
τοῦ Συλλόγου κ. Γεδεών, ὁ καθηγητὴς κ.
Ἀδαμάντιος Διαμαντόπουλος, θὰ ὀμιλή-
σουν δὲ ὁ κ. Κ. Φιλάνδρος, δημάρχος Ἀγίου
Γεωργίου, ὁ ἀρχιεπίσκοπος κ. Δημήτρ. Χέλμης
«περὶ τῶν κτισμάτων τοῦ Μ. Κωνσταντί-
νου», οἱ καθηγηταὶ κ.κ. Σωτήριος Ἰγγλέ-
σης καὶ Β. Ἐξαρχος, ἡ δὲ ἑνὶς Ἀλεξάνδρα
Τριανταφύλλου θὰ ὀμιλήσῃ εἰς Παρισίους,
καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἐλλη-
νισμὸς καὶ ὁ ὁρθόδοξος χριστιανισμὸς ἀπο-
τίει τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς εἰς τὸν
μέγαν αὐτοῦ προστάτην.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ

Ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τὸ ἀποκάμωμα, Χριστέ!
— γυναικα αὐτῇ, π' ἀφέθηκε στήν ταπει-
νὴ της μοῖρα—
μ' ἔνα καινούργιο αἶσθημα στὴ στεῖρα της
[ψυχῇ,
σου φέρνει στὸ λαγῆνι της τὰ διαλεχτά της
[μῦρα.

Καὶ τὴν κυκλῶνει ἀφέγγαρη μιὰ νύχτα σκο-
[τεινὴ
κι' ἀναφτεριάζει ἡ σκέπη της στὴς ἁμαρτίας
[τὴν κλίνη,
κι' ὀνειράτα τριγύρω της ἀκολουθοῦν θαμπά,
κι' ἔρχεται ταπεινόφρονη τὰ πόδια σου
[νὰ πλύνη.

Καὶ νάτη ἐμπρός σου ἀμίλητη μὲ ξέπλεκα
[μαλλιά,
καὶ γύρω της σαρκάσματα μιὰ κουστωδιά
[π' ἀφίνει.
μὰ κείνη τ' ἅγια πόδια σου σκουπίζει μὲ φιλιὰ
καὶ κάθε γλυκοφιλημα σ' Ἐσέ, τῆς ἀπαλύνει
τὸν θλιβερὸ τὸν πονο τῆς ποὺ κρύβει
[στὴν ψυχῇ,
καὶ κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα σου ποὺ δείχνει
[καλωσύνη,
νοιώθει τὴν ἁμαρτία της νὰ φεύγῃ μακριά,
καὶ τὰ μεγάλα μάτια της ποὺ ἐκφράζουν
[τὴν δόνη

σιγὰ-σιγὰ ἀναδεύουνε σ' ἔνα καινούργιο φῶς!
Κύριε, σ' ἄνομη ψυχῇ, ποὺ τάραξαν οἱ πόθοι
ἀκολασίας, τὸν θεῖο λόγο ἐσπεῖρες Ἐσὺ
κ' ἡ ἁμαρτωλὴ ἐσώθη . . .

Ἰωάννης Φλιάσιος